

СИСТЕМНІ ОСОБЛИВОСТІ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Ю.О. Жук,
доктор педагогічних наук, доцент

Основна мета створення системи внутрішнього контролю та оцінювання якості освіти (ВКО) полягає в тому, що результати її функціонування мають позитивно впливати на зміст, організаційні форми і методи навчання та управління навчально-пізнавальною діяльністю за рахунок певних змін в діяльності учнів, учителів і керівників навчальних закладів. З позицій системного підходу 98 функціонування ВКО можна розглядати як множину процесів, спрямованих на досягнення визначених результатів навчання та задоволення освітніх вимог всіх учасників навчально-виховного процесу.

Рівень досконалості системи ВКО визначається за рівнем досконалості його структури, складу, якістю відносин та зв'язків між елементами системи, які є ресурсами середовища навчання ЗЗСО. Різноманітні структурні елементи системи ВКО включаються у діяльність закладу освіти та учасників навчального процесу відповідно до контексту педагогічної ситуації з метою отримати «обернений зв'язок». Специфіка обернених зв'язків у системі ВКО полягає в тому, що їх врахування служить основою для переведення системи навчання в ЗЗСО на вищий рівень досконалості. Для цього в системі ВКО передбачається наявність засобів (ресурсів), які забезпечують її діяльність, можливість здійснювати аналіз результатів контролю та оцінювання, впливати на організацію дидактичного процесу в ЗЗСО.

Аналіз світового досвіду показує, що самооцінювання навчальних закладів базується, в першу чергу, на застосуванні методів об'єктивних педагогічних вимірів результативності навчально-виховного процесу відносно когнітивних та психометричних характеристик здобувачів освіти.

Відомо, що ефективність оцінювання навчальних досягнень учнів можна визначати через ймовірність досягнення цілей, що визначені для кожного учасника процесу, через об'єднання (добуток) ймовірнісних просторів в єдиний ймовірнісний простір. Методи обчислення показників ефективності можна звести до виконання алгоритмів аналізу деяких моделей ефективності, які визначаються, як правило, за результатами натурних (педагогічних, психологічних, соціологічних) вимірів. З цих позицій підсистему засобів вимірювання можна характеризувати як систему з замкненим циклом використання, хоча результати вимірювання параметрів навчальних досягнень суб'єкта навчання (наприклад, у випадку вихідного контролю з боку зовнішнього оцінювача) відкриті і в такий спосіб набувають особливої значущості. Отже система ВКО має бути концептуально багатовимірною та орієнтована на врахування особливостей множини педагогічних та

Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки НАПН України за 2021 рік.

управлінських дій, спрямованих на національно орієнтовану систему цілей навчання й виховання, входячи з змістовного наповнення визначених Державними стандартами програм навчання, методів і систем оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів загальної середньої освіти.